

ABONAMENTUL

un an . . . 28.— Cor.
 jumătate an 14.— „
 3 luni . . . 7.— „
 o lună . . . 2.40 „
 Pentru România și
 străinătate:
 un an . . . 40.— franci
 Telefon
 în oraș și interurban
 Nr. 750.

REDACȚIA

și
 ADMINISTRAȚIA
 Strada Zrinyi N-rul 1/a
 INSERTIUNILE
 se primesc la admini-
 stratie.
 Mulțumite publice și Loc
 deschis costă șirul 20 fil.
 Manuscrise nu se in-
 napoiază.

ROMÂNUL

Războiul.

urma ordinelor primite de autorități, nu-i permis să scrie de pe câmpul de operație, decât acelea primite de la biroul de presă al primului ministru. Le vom publica aceste știri cu marca B. P. P. sau A. T. U. (agență geografică ungară). Dealtfel dela granița sârbească nu sunt știri mai noi. Atât mai importante știri primim din altă parte.

Rusia pătrunde în România.

19 Iulie. — Se afirmă că autoritățile militare rusești din Basarabia, adresându-se comandantului corpului IV de armată din localitate au sărit să li se încuviințeze postarea de soldați ruși în paza dinspre România a podului de peste Dunărea Ungheni. — Această măsură a fost luată de autoritățile rusești sub pretext de-a înlătura eventuală tentativă de a se distruge podul. — Comandamentul corpului IV de armată a comunicat șeful ministerului de război.

18 Iulie. — În urma unui ordin sosit din Viena, autoritățile din Ungheni-ruși au decis în acest punct închis pentru călătorii și transporturile din România.

Această măsură se crede că este în legătură cu faptul că s'a răspândit că România, într'un eventual război ruso-austriac, va fi de partea Austriei.

România și Germania.

Continuăm în „Seara” nrul de Duminecă: „Rolul nostru într'un eventual război european va fi un rol de apărare și alianță, în primul rând fiindcă nu fi atacată de Rusia, care tot mai crede că țara noastră poate fi drum deschis pentru cazăcii săi. În adevăr, cât despre tripla alianță — chiar în cazul unui război general am putea rămânea neamănunțit. Nimeni nu ne atacă de acolo.

Și mai mult decât atât.

Dela Berlin ni s'au dat chiar indicațiuni în acest sens, arătându-ni-se că tripla alianță nu dorește să se târască și pe România în măcelul cel război, dacă Rusia nu va năvăli pe teritoriul românesc.

Prin urmare intrarea noastră în acțiune nu depinde decât de Rusia. Să nu se atingă de noi și să rămâne liniștiți, negreșit complet pregătiți să ori ce eventualitate. — În privința asta nu s'a azi nici un desacord în cercurile noastre conducătoare”.

Războiul european inevitabil.

Primul ministru Tisza a declarat în clubul parlamentar, că „va fi o eurată minune, să nu izbucnească războiul european”.

Germania a declarat război Rusiei.

(A. T. V.) Sâmbătă dimineața ambasadorul Germaniei la Petersburg, contele Pourtalés a cerut, în numele guvernului său, declarații solemne dela guvernul rusesc, că va demobiliza în termen de 12 ceasuri, în caz înceta cu atitudinea îndreptată contra Austriei. Deoarece guvernul rus n'a dat nici un răspuns, Germania a declarat războiul. Declarația s'a remis Duminecă seara la 8, în Petersburg. În același timp s'a emis pasaportul ambasadorului rus la Berlin.

Relațiile noastre cu Rusia încă nu sunt întrerupte.

Duminecă s'a decretat mobilizarea generală în Franța. Numai decât Germania a trimis o notă, cerând lămuriri în termen de 12 ore. Răspunsul Franței încă nu s'a primit, dar asupra orașului Nürnberg s'au aruncat bombe dintr'un aeroplan francez, iar în apropiere de Viena Germanii au sfârșit, prin gloanțe, un balon francez. Rușii au aruncat în aer podurile dela Grancic și de la Varna, oprind astfel comunicația pe linia ferată Viena-Varșovia.

Situația financiară.

Budapesta, 1 August.

Trecem prin vremuri de grea încercare, vremuri de cari n'au pomenit nici chiar bătrânii. După 3 ani economici mizerabili, criză financiară și depresiune generală ne vedem în fața unui nou stadiu, a unui dezastru care tinde să ne nimicească formal, să ne arunce în prăpastie. Bătrâna Europă clocotește, iar rotogolul pământului așteaptă încrămenit de spaimă erumperea vulcanului, până când generalii triplei alianțe și ai triplei antante bilanțează în camere panțerate șansele actuale pe baza factorilor dați, nizuindu-se cu sânge rece a cristaliza eventuale rezultate pozitive.

În vederea acestor evenimente toată lumea și-a restrâns trebuințele, în urma căreia a urmat o depresiune economică, la noi potențată fiind și prin criza financiară. Cei trei ani răi economici din urmă cu exundările lor, precum și alte nevoi ne-au cam sleit forțele destul de plâpânde. Iar azi pare că urgia lui Dumnezeu vrea să ne ajungă.

În timpul din urmă efectele cotate la bursa din Budapesta au pierdut din valoarea lor aproape la 3¹/₂ miliarde cor. O devaluare pe toată linia, ca și care nu s'a mai pomenit. Renta de cor. ung. de 4%, quasi busola creditului statului ungar a ajuns până la cursul nemaipomenit până acuma de 73%, pe baza căruia se lichidează angajamentele per ultimo. Iulie a .c., dar și acesta este un curs stabilit oficios, și brevi manu din partea senatului bursei, fără a fi circulațiune la bursă în decursul săptămânei trecute.

În urma ruperei legăturilor diplomatice cu Serbia în 25 Iulie, Banca Austro-Ungară imediat a urcat etalonul oficios dela 4 la 5%, iar în 31 Iulie l'a urcat din nou dela 5 la 6% și pentru lombard la 7%, asaltată fiind în măsură extraordinară în timpul din urmă din toate părțile, fiind singurul izvor de bani în toată monarhia. Înaintările per 28 I. c. la centrala din Viena fuseseră de cca 140 mil. cor., per 29 de cca. 100 mil., per 30 de cca 80 mil., iar per ultimo asemenea o cifră considerabilă. La centrala din Budapesta înaintările per 27 Iulie au atins cifra de 54 mil. cor., per 28 Iulie de 42, per 29 Iulie de 37 mil., per 30 Iulie de 63 mil., iar per ultimo cu un post care se mișcă în aceleaș cadre. În urma acestora contingentul de bilete libere de dare ce-l avea per 23 Iulie în curând s'a epuizat, iar banca de emisiune a ajuns a avea per ultimo în circulațiune un contingent de bilete supuse la dare, care se evaluează la cca. 600 mil. cor., o cifră care nu s'a mai atins până acuma. Etalonul pentru lombard l'a urcat Banca Austro-Ungară dela 5 la 6% și ieri la 7%. În urma cererei mari de devize, cursul acestora s'a urcat trecând chiar peste paritate. Banca Austro-Ungară s'a nizuțit a pune la dispozițiunea pieții posturile necesare de devize sub prețurile cotate oficios. Sâmbătă în 25 Iulie și Luni în 27 cursul devizei Paris ajunsese la 96.50 — 97.25, deviza Londra 24.24 — 24.28, deviza Berlin 118 — 119, iar New-York per

cablu 501—503. De remarcat e, că publicul privat vâncează după aur de frica nebazată a devalvațiunii bancnotelor, astfel că plătește bucurios pentru 20 franci în aur 20 cor. ca echivalent.

Pentru a se pune stăvilă unei devalvațiuni fără rost și fără margini a efectelor în urma ruperei legăturilor diplomatice și a devalorării războiului, senatul bursei din Viena a hotărât, ca bursa atât cea de efecte cât și de bucate să rămână închisă pe zilele din 27 — 30 Iulie, care dispozițiune s'a prolongit ulterior pe timp nedeterminat, fixându-se numai o zi pentru lichidarea angajamentelor per ultimo. Tot în acest sens a adus decis și senatul bursei din Budapesta.

Declarația formală a războiului n'a rămas fără influință nici asupra burselor din străinătate. Rând pe rând se închiseseră în decursul săptămânei bursele pe câte 2—3 zile respective pe timp nedeterminat, pentru a cruța piețele de derute, așteptându-se dezvoltarea evenimentelor și nelăsând lumea a purcede fără cap, cuprinsă de panică sub impresia primelor momente. Astfel s'a închis bursa dela Basel, Zürich, Amsterdam, Barcelona, Praga, apoi Montreal și Toronto în America de nord, iar la alte burse europene s'au făcut restricțiuni, d. e. la bursa de efecte din Berlin s'a interzis până la altă dispozițiune afacerile pe termen, iar la bursa din Paris s'a amânat lichidațiunea din ultimo Iulie pentru toate efectele per ultimo August, asemenea pentru renta franceză. În 31 Iulie a decis senatul bursei din Londra închiderea bursei de efecte.

Exemplului Băncii Austro-Ungare i-au urmat în curând și celelalte bănci de pe continent, urcând etaloanele în 30 Iulie a. c. următoarele: Londra dela 3 la 4%, Paris dela 3¹/₂ la 4¹/₂, Bruxelles dela 3 jum. la 4%, București dela 5 la 6%, Bern dela 3 jum. la 4 jum.. Banca imperială germană, care per 23 Iulie avea o rezervă de bilete libere de dare de 456 mil. marce, iar conform estrasului săptămânal interinal publicat la 27 Iulie, mai avea un contingent de aproape 300 mil. marce a ezitat alaltăieri a-și urca etalonul, care l'a urcat în 31 Iulie dela 4 la 5%.

Cum o să supoarte băncile noastre greutățile ce le așteaptă în viitorul apropiat, este întrebarea ce ne interesează mai de aproape. Cu toții știm, că materialul băncilor noastre nu este dintre celea mai mobile, iar în urma restrângerilor creditelor din partea reesconturilor și a chemărei la arme a brațelor muncitoare încă înainte de a fi isprăvit cu secerișul și căratul recoltei, necum cu treeratul aceleia, băncile noastre sunt aduse în impasul, de a nu încasa la prolongațiuni nimica, dar eventual de a nu li se pune nici chiar cambiale de prolongațiune la dispozițiune, mobilizați fiind mulți dintre obligații cambiali. Suntem angajați cu 50 mil. în reescont. Trebuie să socotim cu o reducere parțială a acestui obligo, precum și o eventuală reducere a depunerilor. Putea-vor băncile noastre satisface fără greutate angajamentelor luate în fața evenimentelor ce ne așteaptă? Față de depozenți se pot într-o câțva apăra și îngrădi prin

terminele de abdicare, prin urcarea intereselor după depuneri, dar față de reesconturi merge mai greu. Cine nu poate plăti în număr la scadență și imploră grație, cerșind prolongațiune, acela plătește scump, foarte scump acel favor, întrucât peste tot i-a succes ca să i se deie. Din conturile Perdere și Profit ale anilor 1912 și 1913 vedem interesele horende ce le-au plătit băncile noastre pentru reescontul ce-l aveau, nefiind în stare a se ușura de el. Interese de 9—12 și chiar 16% pentru reescont erau așa zicând la ordinea zilei. Abia în primăvara anului curent s'a mai scărișat la un nivel, destul de urcat și acela. Și cine le plătește toate acestea? Bietul țaran!

Ne-am fortificat institutele financiare prin asociațiunea de reviziune „Solidaritatea”, o fortificare morală. În vremurile de azi trebuie să ni se deschidă ochii, venind la convingerea, că în urma desvoltării noastre economice-financiare, această fortificare fără o complexitate în privința materială contribuie prea puțin la consolidarea vieții noastre financiare-economice, ergo înființarea unei centrale de reescont, unei bănci generale române este o chestiune dintre cele mai ardente. E natural, că în împrejurările de azi și în fața evenimentelor ce ni se rostogolesc în cale nu se poate purcede la înființarea aceleia, dar voim numai a constata, că e insuportabilă și ducătoare la ruină dajdia ce o plătesc băncile noastre din cauza, că până acuma nu au avut un scut corespunzător, care să le aperse deopotrivă și în măsură satisfăcătoare, fără a fi necesitate a lăsa, — ca în cele mai multe cazuri, chiar și din partea alor noștri, — să li se tragă pielea de pe urechi. În cercurile noastre financiare se discută cam de mult chestia aceasta, se simte necesitatea imperativă a acestui scut al băncilor noastre, trecând angajamentele acelor peste forțele proprii și totuș se trăgănașe cu înființarea aceleia. Ce ne lipsește? Inițiativa rezolută și încrederea în forțele noastre proprii și ajutorul material ce ni s'ar putea pune la dispozițiune în măsură corespunzătoare din altă parte. Cum avem bani pentru a subscrie cu sutele de mii acții străine, cari nu ne aduc interese la cari suferim pierderi enorme de curs și cumpărăm efecte străine nolens-volens, cari se urcă la câteva milioane, de ce n-am putea înființa cu banii aceia o bancă de reescont? Te doare inima când vezi, că aproape toate băncile noastre cu obligo de reescont mai mare au acvitat efecte străine, cari variază între zeci și trec la unele peste multe sute de mii, iar la „Solidaritatea” abia au scris o singură sau maximum 2 cvote de 2 respective 400 cor. Institutele acestea sunt puse la dispozițiunea reesconturilor și sunt exploatate în modul cel mai neomenesc, sub diferite pretexte și la diverse ocaziuni, fără a fi în stare a se apăra cât de puțin. Ne trebuie neapărat un institut, un factor în organizațiunea noastră economico-financiară, care să contrabalanseze aceste neajunsuri, acest pericol chiar, căci în forma de azi suntem numai unelte de exploatare ale străinilor, rezultatul forțelor noastre nu e al nostru, rodul îl gustă alții, iar noi rămânem numai cu spinarea pururea gârbovită și cu mirosul de sudoare în față.

Pentru împrejurările noastre ne-ar ajunge un institut cu un capital inițial de cel puțin 6—8 milioane deplin vărsat, sau maximum 10 milioane cor., care în caz de necesitate s'ar putea urca ulterior cu ajutorul extern la o cifră corespunzătoare împrejurărilor și trebuințelor din viitor. Deja cu o activă de 12—15

milioane cor., — înțelegând capitalul de acții și câteva milioane de reescont și depuneri ce s'ar putea ușor acvira, s'ar putea alimenta cca 30—40% din reescontul ce-l au băncile noastre exclusiv la băncile străine, ergo o balansă destul de considerabilă și un scut sigur în caz de nevoie. La timp oportun voi reveni asupra acestei chestii mai pe larg.

Să ne gândim asupra acestui lucru și la proxima ocaziune binevenită să ridicăm această fortăreață înainte de ce ne-ar mai ajunge vre-o criză, care ne-ar putea răi rândurile, lăsând rane adânci și greu vindecabile.

În urma mobilizării generale ce s'a ordonat în Rusia, s'a ordonat atât în monarhia Austro-Ungară, cât și în Prusia mobilizarea generală. În fața acestor pași externi, ministerul de finanțe a ordonat un moratoriu de 14 zile cu începere din 1 August a. c., în care restimp cambiile nu se pot prezenta spre plată, respective datorasiile nu sunt constrânși a le achita și nici nu se pot protesta, iar institutele pot denega solvirea depunerilor, fiind constrânse a plăti maximum 200 cor. în decursul moratorului. O dispozițiune eficace și precaută, care pune stavilă multor neajunsuri, runuri, etc.

V. V. B.

România.

Un al doilea consiliu de coroană se va ține luni seara sau Martii la Sinaia. În mod precis data acestui consiliu se va fixa după sosirea în țară a dlui Take Ionescu, Titu Maiorescu și Nicu Filipescu, cari au fost chemați din străinătate în vederea acestui însemnat consiliu.

D. Take Ionescu, șeful partidului conservator-democrat, invitat fiind, față de gravitatea evenimentelor din afară, să-și spună cuvântul și să dea sprijinul pentru rezolvirea gravei situațiuni prin care trece România, este pe drum spre Sinaia.

Cum comunicațiunea cu străintătatea pe căile ferate închisă, d. T. Ionescu face călătoria dela Paris la Sinaia în automobil. În vederea acestei călătorii d. Berchtold, cancelarul Austro-Ungariei a oferit dlui Ionescu un „saut conduit” ca să-și poată urma nesupărat călătoria prin Austro-Ungaria.

E probabil că dsa se va opri câteva ore la Viena, așa că se crede că nu va putea fi în țară înainte de Luni.

D. George Derussi, ministrul nostru plenipotențiar la Sofia, a plecat astăzi la postul său, după ce și-a depus raportul în chestia ultimelor incidente dela frontiera româno-bulgară.

Consiliul de administrațiune al Băncii Naționale, cu aprobarea consiliului de cenzori, în ședința de ieri a ridicat taxa scontului la 6 la sută și dobânda împrumuturilor contra depozite de efecte la 7 la sută, cu începere de astăzi 18 Iulie v. 1914.

Este posibil, după cum ne spunea un distins financiar, că atât scontul cât și dobânda la efecte să ajungă până la 11 la sută (!!) lucru care s'a mai înregistrat pe vremea celebrei crize agricole din 1899.

Ziarele opoziționale lansează următorul apel: „Revenim asupra necesității de a se curma luptele noastre politice în toate privințele. Spre a face pe deplin eficace această pace patriotică trebuie neapărat ca formele exterioare să corespundă simțimentelor intime.

Acest acord al partidelor este singurul mijloc de a se înfăptui unitatea de acțiune. Dacă ea devine evidentă prin împărțirea răspunderilor, atunci de fapt ca și de drept, regele va reprezenta voința unică și indivizibilă a țării, ceea ce îi va permite să pună în mișcare toată forța și toată energia dorită, pentruca România să

iasă cu cinste și cu folos din mijlocul grilor ce se vor potrivi.”

Dacă situația externă va continua să fie de gravă, curtea regală va lua reședința curești.

Sub titlul „Capul trebuie să conducă, și da”, ziarul „Acțiunea” scrie un aprins impotriva celor ce au pus la cale demonstrații antiaustriace, Vinerea trecută, în București.

M. S. regele a prezidat Sâmbătă seara ședința de ministri.

S'a anunțat că regele Carol a primit telegramă dela suveranii Austro-Ungariei și Rusiei.

În realitate credem a ști — spune un din țară — că M. S. regele a primit mai multe telegramme de acestea într-o săptămână, corespondențe cu mai mulți monarhi în vederea menținerii păcii, pentru care regele Carol cu atât mai mari și mai laudabile sforțări, cât sfaturile sale sunt foarte pretuite, ca dela cea mai luminată minte conducătoare.

După câte au transpirat în cercurile matice împăratul Francisc Iosif comunică M. S. regelui trista necesitate în care s'a aflat țara în războiul, reaminteste vechea și străveche prietenie ce-l leagă de regele nostru.

Telegrama M. S. țarului privește vizita legatiunii regimentului de roșiori și valoarea de importanță a prieteniei ce s'a reînnoit la stanta pentru apărarea păcii.

Primul ministru d. I. I. C. Brătianu a avut o întrevedere cu ministrul Rusiei și Franței.

În unele cercuri din România, speranța de evitarea conflagrației se bazează pe înțelegerea armată a Austriei care temporează în țara trupelor mărginindu-se la bombardamente mai puțin efective, decât s'a spus. Se crede că totul s'ar potoli dacă Serbia ar da în timp stă satisfacția cerută.

Un diplomat rus.

Un redactor al ziarului „Stampa” din Petersburg a avut o convorbire cu un înalt diplomat rus care i-a spus următoarele:

„Dacă România ar mobiliza și ar lua o atitudine fățișă, fie împotriva Austriei fie împotriva Serbiei, conflictul european care amenință să intră într-o fază limpezitoare. Nu faceți exagerație când spun că România are în față proape cheia situației. Trecând deoparte de problema alta a celor două întreprinderi europene, în azi echilibrul politic, România ar da sau celelalte grupări de puteri puțința și primele caracterul pretențiunilor uneia din ele.

Neutralitatea României, e adevărat, că e un guraș furt care oprește și o acțiune pretențioasă a Rusiei și o aventură prea îndrăznică a Austro-Ungariei.

Dar a adăugat diplomatul rus, nu e nimic în adevărat că în ceea ce privește interesele României, neutralitatea poate să nu-i fie tocmai mare folos. În ambasade nu se ignoră faptul că Austria a făgăduit Bulgariei revizuirea păcii dela București.

Cea dintâi victorie a Austriei împotriva Serbiei va produce la Sofia tot atât de veselie și bucurie și la București. Presupunând că nu știind dacă poate conta pe sprijinul României, ar lăsa Serbia nesprrijinită, nu se poate concepe ce incalculabile consecințe ar urma pentru România. Puterile triplei înțelegeri, care au recunoscut ca definitiv tratatul dela București n'ar mai avea nici un motiv opunător la revizuirea acestuia.

Neutralitatea României e minunată în ea azi, dar mâine o poate arunca într-o fază în care o așteaptă cele mai grele zile.

Dacă România ar mobiliza, situația s'ar schimba pe zi; Austria ar fi silită să primească condiții propuse de Anglia. Așa, România ar aduce un mai mare serviciu păcii. În schimb, ea ar câștiga alianța plină de foloase a Sârbiei și sprijinul condiționat al puterilor din tripla înțelegere.

M. S. regele este ținut continuu în curtea sa tot ce se petrece în străinătate, atât direct prin reprezentanții marilor puteri cari se află la Sinaia.

Presă din România.

„Acțiunea”.

Următoarele știri dau o notă mai gravă decât pe ziua de azi.

1. Guvernul german ar fi cerut explicație asupra mobilizării.

Sar fi pus chiar un termen de 24 ore pentru acest răspuns.

2. Consiliul federal, adică al tuturor Statelor țării din Germania, a fost convocat la Berlin: Președinții de consiliu rezidențiali au și sosit acolo.

3. Ambasadorul Rusiei la Viena, fostul ambasador dela București Sebeko, ar fi părăsit Austria pentru a merge la Petersburg.

Evident că știrile ar putea să nu fie complet exacte, ca de pildă termenul fixat Rusiei dela Germania, după cum e posibil ca ambasadorul rus dela Viena să fi vrut să aibă întrebări cu ministrul de externe din Petersburg și mai buna înțelegere a situației.

Toate acestea din cauza părții dar hotărârea mobilizării a Rusiei.

Mobilizarea însă nu e războiul. Mai ales mobilizarea este foarte grea, din cauza întinderii țării și a insuficienței liniilor de transport. Prin urmare Petersburgul a dispune mobilizarea fără să fi vrut numai în războiul, ci mai mult ca o asigurare că nu va fi surprins, dacă nu ca o presiune asupra Austriei, căreia crede că-i poate vorbi cu succes dacă are sabia trasă decât dacă nu e în teacă.

Dovadă că Olanda mobilizează, Elveția mobilizează, Statele Scandinave o pregătesc, — sigur nu din dorința de război ci tocmai pentru evitarea lui.

Anglia continuă eforturile de pace, până în ziua de azi fără rezultat, după sceptica mărturisire a ministrului englez. Franța, lucrând în același scop — mai ales că din ziarele sale, special din „Figaro”, răsare convingerea că alianța n'are sorti de victorie — a avut ideea raporturilor directe dintre Wilhelms și Tar, singurele dela cari se mai speră

Atitudinea României?

Neutralitate în cazul când războiul se iese la starea de azi. Neutralitate și în cazul de întinderea lui la Nord și Apus.

Este posibilă menținerea noastră în această neutralitate? În cazul contrar, România va fi într'acolo unde o mână mare e în joc, dintre cari cel mai mare este neapărat România de azi și putința creșterii în cazul de victorie. Or, în Europa, abstracție de eventualități neașteptate, s'a stabilit convingerea în ce privește care din cele două mari constelații va avea isbânda într'o războaie. Prin urmare nu e în acest moment controversă în această chestiune.

Credem, că am spus destul.

(Același ziar scrie la ultima oră, cu litere mici):

În cercurile politice din Berlin se vorbește că în cazul de conflagrație România ar putea să se alieze cu tripla alianță, și s'ar garanta restituația Basarabiei dinaintea de 1812. — Se spune că, pentru a da mai multă putere alianței, el ar fi luat direct de Germa-

nia, care susține că asigură realizarea făgăduinței prin atitudinea ei categoric și energic favorabilă României în chestia Silistrei și mai apoi cu prilejul păcii din București. După cum am anunțat însă, România va face deocamdată toate eforturile, ca să rămâie neutră.

(După cum am notat în diferite rânduri „Acțiunea” este ziarul dlui Tache Ionescu, și acest organ dezaproba la început caracterul energic al notei noastre către Sârbia. Acuma el își impune rezerve, cât se poate de binevoitoare monarhiei. — Red. „Rom.”).

„Înainte”

(ziar conservator, sub direcția dlui I. C. Bacalbașa. Din ediția specială de Duminică):

„Anglia nu va intra în război de dragul Rusiei, deoarece trebuie să-și apere Indiile... (La rubrica „Europa” cititorii noștri pot găsi informații mai amănunțite. Red. Rom.)

Așa stând lucrurile Rusia cea dintâi își va da seama că situația ar fi foarte rea în cazul unui război general din cauză că puterile triplei alianțe merg strâns împreună.

Italia, de care se credea că ar putea să se pue în contra Austro-Ungariei pentru o politică naționalistă cu Italianii cari sunt sub stăpânirea austriacă, merge cu hotărâre alături de Austria.

Bărbații politici ai Italiei au azi un ideal mai mare. Ei vor să pue Italia în fruntea statelor latine, și luând înapoi provinciile italiene pe cari le stăpânește Franța, să-și câștige rolul de țară purtătoare a lumii latine.

Cât e pentru România, o repetăm, situația este așa de delicată că nu e permisă nici un fel de grabă și nici un fel de abandonare.

Trebue să socotim bine și apoi să luăm o hotărâre.

Espectativa vigilentă și atitudinea cea mai cuminte. Câtă vreme interesele noastre nu sunt atinse n'avem să ne mișcăm.

Strâns uniți și fără a pune în socoteală nici un fel de calcul și nici un fel de interes, ce s'ar depărta de marile și permanentele interese ale statului așteptăm — firește pregătindu-ne fără încetare — momentul acțiunii.

De altfel cum am spus și ieri, nu va trebui să așteptăm mult fiindcă cel mult până Luni situația va trebui să se clarifice.

Știrea dată de un diplomat străin despre o **înțelegere a României cu Bulgaria**, trebue să fie privită tot în aceste vederi.

România vrea să păstreze bune raporturi cu toate statele și ultimele conflicte dela granița Dobrogei, au făcut necesare unele explicațiuni între București și Sofia.

Diplomatul străin exagerează, însă, de sigur, când vorbește deja de o acțiune comună româno-bulgară în conflictul austro-sârb.

De altminteri sunt unii diplomați în București cărora le place să se rostească mai liber asupra situației. Diplomația are multe jocuri și firește noi trebue să știm a pricepe și jocul diplomatic.

România nu poate fi angajată de nici un interes străin în război. Noi nu servim drept instrument al nimănui și interesele noastre sunt destul de limpezi pentru ca să știm să ne orientăm în cazul unor complicațiuni ce ne-ar sili să intrăm în acțiune.

Așa se vede situația după informațiile noastre, în cercurile autorizate.

„La Politique”

(organul dlui Al. Marghiloman) scrie:

Se comunică din toate părțile că armata noastră va fi mobilizată cel mai târziu Luni. În unele legațiuni se propagă chiar zvonul că această mobilizare va fi decretată încă azi.

Nimic nu s'a decis în această privință și A. S. R. prințul Ferdinand, care lucrează regulat

la marele stat major, a putut să părăsească azi capitala și să plece pentru două zile la Sinaia.

Dealtminteri totul este preparat și o experiență recentă, atât de glorios săvârșită, a dovedit prea îndestul că armata noastră poate să treacă pe picior de război într'un timp cu mult mai scurt decât celelalte armate vecine.

„Seara” (nr. de Sâmbătă)..

.....Situația noastră geografică este astfel, că va trebui fără doar și poate, în ziua izbucnirii marelui și înspăimântătorului conflict să fim de-o parte sau de alta. Imprejurările sunt acum neasemuit mai grave ca în 1913.

România n'are deocamdată nici un angajament față de nimeni, și poate lua deci hotărârile cele mai nimerite în toată libertatea gândindu-se numai la interesele și viitorul ei.

În consiliul de miniștri ținut alaltăieri la Sinaia sub prezidenția regelui s'a examinat cu atenție situația, s'a cumpănit în deajuns garanțiile ce le-ar avea România de-o parte și de alta și după ce s'au vânturat toate părerile și s'au pus toate ipotezele, s'a ajuns la convingerea că astăzi soarta noastră nu poate fi legată decât de a triplei alianțe. **Fără îndoială că asta nu înseamnă că vom servi de instrument triplei alianțe**, că vom interveni noi înainte de a ne obliga la asta interesele țării, că ne vom face cu alte cuvinte coadă de topor a vre-unei mari puteri.

România nu dorește o conflagrație în care ar trebui să intervie, ci o privește numai ca o tristă eventualitate, pentru înlăturarea căreia va lucra deocamdată din toate puterile. Numai când toate mijloacele pașnice vor fi epuizate, numai când nu se va mai putea altfel. România va mobiliza și va intra hotărâtă în acțiune.

Iată de ce ni se pare că e cea dintâi datorie a ori căruia patriot adevărat să contribuie la liniștirea opiniei publice și să aștepte cu încredere în guvern și în șeful statului desfășurarea evenimentelor.

Pacea dela București și mărirea teritoriului regatului nostru cu opt mii de kilometri pătrați fără a trage un foc de pușcă, pare a fi înecunit pe toată lumea. Boala grandomaniei și mania de a lua visul drept realitate, cari au pierdut odinioară Polonia și au zdrobit anul trecut Bulgaria, ne-au cuprins și pe noi.

De altfel un membru al guvernului care a binevoit să ne telefoneze ieri dela Sinaia, nu și-a putut ascunde îngrijorarea cu atât mai mult cu cât o parte a opiniei publice dela noi pune chestia în mod simplist între Austria și Rusia, când nu se poate discuta decât între tripla alianță și tripla înțelegere. Partizanii Rusiei scot mereu înainte Austro-Ungaria și ascund cu îngrijire Germania și Italia cari vor avea cuvântul hotărâtor într'un conflict internațional. **Italia, care dacă s'ar lăsa fărâșită de sentimentali și diplomații de cafeenea ar trebui să se îndrepte spre Franța, căci are doar ca și noi conaționali, examinând situația nu numai că înțelege să-și îndeplinească toate obligațiile ce decurg din tratatul de triplă alianță, dar n'a ezitat să-și hotărască mai bine atitudinea, încheind un nou tratat ofensiv cu Austria.** Suedia s'a alipit și ea în ultimele zile hotărât de tripla alianță și Grecia pare gata a trece alături de Turcia pentru a se pune sub scutul Germaniei cu a cărei sabie se va făuri fără îndoială noua hartă a Europei.

În ce ne privește știm doar că Germania a fost acela care ne-a sprijinit cu toată sinceritatea în evenimentele de anul trecut și cuvântul ei hotărâtor ne-a dat nouă cadrul lateral după cum i-a dat Greciei Cavala și i-a redobândit Turciei Adrianopolul. Tripla alianță, grație mai ales prestigiului Germaniei, a creat și a înălțat state, a sprijinit și a liberat popoare. Tripla înțelegere nu știe decât să distrugă, să prăvălească.

Bulgaria a fost anul trecut victima triplei înțelegeri. Serbia o urmează acum. Rușii au venit la noi totdeauna ca prieteni, dar totdeauna pentru a ne deslința, pentru a ajunge la Dunăre și a înfăptui idealul alipirei întregii lumi slave sub stăpânirea moscoviților instalați pe țărmurile Dardanelor.

Am vorbit ieri cu unul din cei mai distinși membri ai partidului conservator, profesor universitar și fost vicepreședinte al camerei, care ne-a desmintit cu indignare zvonul că partidul conservator ar fi pentru o alianță cu Rusia.

— În audiența de două ore pe care a avut-o d. Marghiloman ieri la rege — ne-a spus acest distins profesor universitar, — s'au discutat pe larg toate posibilitățile și șeful partidului conservator a ieșit dela șeful statului, cu convingerea că ori cât de gravă ar fi situația, vom ști să facem față împrejurărilor.

— Se amintește mereu la noi de Franța, — a conti-

nuat distinsul profesor universitar și fost vice-președinte al camerei. Pot să vă reproduc în privința sprijinului la care se poate aștepta Rusia dela Franța, con-vorbirea pe care am avut-o anul trecut la Paris cu un fost ministru de externe al republicii.

Vorbind de acțiunea noastră din Iunie, fostul ministru de externe mi-a spus textual:

— Ați făcut mare greșală că odată intrați în Bulgaria, n'ați anexat întreg cadrilateralul cu Varna și Rusciuk. Bulgaria merita în adevăr o lecție sângeroasă!

— Uitați-vă că Rusia s'ar fi opus când am fi încercat asta, i-am răspuns fostului ministru de externe francez.

— Ce Rusia? Vă speriați mereu de Rusia. Conform convenției dintre noi Rusia nu poate interveni cu forța armată în conflictele balcanice, tocmai fiindcă știm că odată intrată, chiar ca prietenă și aliată cum a fost cazul cu dv. la 1877, — nu mai iese de acolo.

Pentru a ne lămurii și mai bine în privința atitudinii noastre, pentru a ne da seama dacă trebuie să mergem cu tripla alianță sau cu tripla înțelegere, ne-am adresat și unuia din cei mai distinși ofițeri superiori ai noștri, cel mai bun dintre generalii noștri de câmp care ne-a declarat cu toată convingerea:

— Pentru militari nici nu mai e discuție când e vorba între tripla alianță și tripla înțelegere. Tripla alianță e prea mult superioară ca să poți măcar să pui ipoteza unei victorii a triplei înțelegeri. În calitatea mea de general de câmp care am studiat amănunțit forțele și formațiunile militare ale Austro-Ungariei și ale Rusiei, vă pot spune cu aceeași siguranță că chiar în cazul unui conflict numai între Austro-Ungaria și Rusia, imperiul moscovit va fi distrus!

Europa.

GERMANIA.

Pregătirile militare urmează cu cea mai mare febrilitate. Și nu se restring numai la echipamentul de război, ci totodată pregătesc și sufletele. De Luni începând mulțimea curge spre punctele de concentrare. În toate bisericile, mai ales pe la granițe, preoțimea face apel la patriotismul populației. Și pretutindeni în acelaș senz: Germania nu dorește războiul, acesta atârână dela atitudinea Rusiei și Franței; datorința tuturora însă e să alerge la arme, într-o apărarea patriei, căci primejdia e tot mai amenințătoare.

De Duminecă încoaci fetele și doamnele de prin orașe și sate au fost chemate la întruniri în favorul crucii roșii, și au fost provocate să se angajeze în serviciul acestei instituții, — ceea ce acestea au și făcut cu mare însufletire.

Între împăratul Wilhelm și țarul Nicolae a fost un schimb de telegrame în interesul păcii — care pare tot mai puțin probabilă. Mai târziu s'a dovedit, că nu a fost un schimb, ci o încrucișare de telegrame, întâmplându-se ca amândoi monarhii să-și telegrafieze în aceeaș vreme.

Mișcările militare stăpânesc totul. E ordonată mobilizarea generală iar asupra Prusiei s'a declarat, „starea primejdiei de război”, cu mult mai aspră decât starea de asediu.

Se afirmă, că șeful statului major german generalul Moltke avusese la Karlsbad o lungă conferință cu șeful statului major austriac, generalul Conrad von Hötendorf chiar în ajunul remiterii notei austriace la Belgrad.

Intemeiată pe forța sa militară și având în vedere marile mobilizări rusești Germania și-a îndrumat ambasadorul său la Petersburg, să ceară imediate lămuriri dela guvernul țarului asupra scopului acestor înarmări și să pretindă suspendarea lor, căci la caz contrar Germania va fi silită să facă pași în consecință. Pentru răspuns s'a dat un termen de 12 ore, până Sâmbătă la 1 d. a.

Ministrul de externe rus, d. Sasanov a declarat contelui Pourtalés ambasadorului german, că mobilizările sunt de caracter defensiv. Germania nu primește de răspuns mulțumitor aceste declarații.

Tot odată Germania a cerut și guvernului francez răspuns lămurit asupra atitudinii Franței.

Mobilizarea generală a trezit însufletire nemaipomenită în toate părțile Germaniei. În Berlin mulțimea a făcut enorme manifestații pe străzi noaptea la 12 ore. După ce a parcurs cântând străzile principale s'a oprit în fața palatului cancelarului. D. Bethman-Hollweg a ieșit la fereastră și a rostit următoarea scurtă, dar semnificativă cuvântare:

„In clipe de mare greutate veniți d-voastră în fața casei lui Bismarck, ca să dați expresie sentimentelor d-voastre de patriotism, în fața casei aceluși Bismarck, care împreună cu împăratul Wilhelm cel mare și cu mareșalul Moltke au făurit imperiul german. Noi, cari am lucrat 44 de ani cu pace la această clădire, tot în pace vrem să trăim. Împăratul și-a închinat toate

sforțările sale acestui scop. Până în clipa din urmă tot pentru pacea Europei a lucrat și tot pentru aceasta se trudește și acum. Dacă osteneala lui însă va fi zadarnică, și dacă vrăjmașii ne vor sili să punem mâna pe arme, mergem la război cu sufletul liniștit și cu conștiința, că nu noi l-am dorit. Pentru existența și cinstea neamului nostru ne vom război până la ultima picătură de sânge. În ceasul acesta de mare greutate vă aduc aminte cuvintele, ce le-a rostit odinioară principele Fridrich Karl cătră cei din Brandenburg: Inima noastră să se ridice cătră Cel din ceruri, iar pumnul vostru să cadă asupra vrăjmașului”.

Cuvintele au avut un efect fără seamăn.

Manifestațiile războinice se țin lanț. Vineri seara în fața ovațiilor populației a fost silit chiar și împăratul să se arate la fereastră și să vorbească. Împăratul a spus următoarele:

„Clipe grele au sosit azi pentru Germania. Pizmașii noștri ne silesc, să ne apărăm. Ne pun cu forța sabia în mână. Nădăjduesc, că dacă nici în ciasul din urmă nu vor isbui ostenelele mele să ne trezească din rătăcire dușmanii, și să pot menține pacea, — cu ajutorul lui Dumnezeu așa vom învărti spada, încât o vom putea pune în teacă iarăși cu cinste. Războiul cere neșpus de mari jertfe de bani și sânge dela poporul german. Dar vom arăta dușmanilor noștri ce însemnează: a ataca Germania. Iar acum rog pe Dumnezeu să Vă aibă în pază. Duceți-vă la biserică, ingenunchiați în fața Domnului și cereți sprijinul lui pentru vrednica noastră armată”.

Cuvintele împăratului ascultate în cea mai profundă liniște, au trezit o nespusă furtună de „Hoch!” și „Hurah!”. Manifestațiile apoi s'au continuat prin întreg orașul.

În alte orașe acelaș entuziasm.

După declararea mobilizării îndată s'au introdus o samă de măsuri excepționale: La graniță se cere de acum pașaportul și trecerea peste frontieră a armelor, explozibilelor, și a tuturilor materiilor potrivite pentru fabricarea lor, apoi exportul de aparate telefonice, telegrafice, de aeroplane, de vehicule sau de alte mijloace de comunicație. De asemenea s'a declarat opreliște asupra exportului de obiecte chirurgice, de bandaje, medicini, asupra materiilor brute necesare pentru armată, asupra exportului și importului de porumbi și asupra trimerii de vești prin mijlocirea lor.

Toate foile germane scriu cu vehemență împotriva Rusiei. Armata germană se compune din 25 de corpuri, cuprinzând 50 divizii. Diviziile conțin 106 brigade de infanterie, 55 de cavalerie, și 50 de artilerie la cari mai trebuiesc adăuse 8 brigade de artilerie și 2 de tren. După datele mai nouă contingentul de pace al Germaniei e de 663.200 de soldați, 29.000 de ofițeri și 107.000 de subofițeri. Împreună cu plutonierii bacalaureați (voluntari), contingentul de pace al Germaniei atinge cifra de 819.000 de oameni. Împreună cu rezervele și gloatele armata germană constă cam din cinci milioane de oameni pe deplin instruiți și perfect echipați.

ANGLIA.

Anglia nu poate rămânea impasibilă. În evenimentelor ce se precipită, trebuie să înrupă discuția asupra „home rule”-ului Irlandei și să pășiască energic.

În această privință este foarte important cursul ținut de d. Asquit în camera comună cerând amânarea discuției asupra homerului.

„Ne întruvin azi în niște condițiuni a căror gravitate este fără de seamăn în amintirea noastră. Război sau pace, asta este chestiunea. Luăm în privire catastrofa, a cărei întindere urmări nu pot fi prețuite. În aceste împrejurări este de o importanță vitală pentru interesele lumii întregi ca Anglia, nefiind direct implicată (aplauze) să arate o unitate solidă (aplauze) și să poată vorbi și lucra cu autoritatea unei națiuni unite.

Discuțiunea amendamentului ar putea în aceste împrejurări să aibă un efect fatal asupra situației internaționale.

Am propus de acord cu d. Bonnar Law narea sperând că patriotismul tuturor partidelor va face ca Anglia, pe cât îi va sta în tință, dacă nu să previe nenorocirea care amenință lumea, cel puțin s'o circumscrie”.

Opinia publică nu-i unitară. O parte susneștirbită Tripla Înțelegere, altă parte e condusă de interesele speciale ale Angliei și cere o intervenție armată engleză în favorul Serbiei și mai ales al Serbiei, a cărei soartă atinge desvoltarea Angliei.

Următorul comunicat al oficiosului englez „Times”, subliniază acordul puterilor din tripla înțelegere:

Prietenii noastre sunt hotărâte și scopurile noastre vor rămâne pacifice atâta timp cât vom putea nădăjdui în pacea europeană, crând împreună cu toate marile puteri cari sunt interesate imediat în această primejdie ceartă. Acesta e scopul pe care ne propunem să-l ajungem, mai înainte de orice.

Dar dacă ar voi unii să pună la încercare principiul însuși al prieteniiilor noastre, prietenii cari sunt cea mai bună cheazășie a echilibrului european, ne vor găsi nu mai puțin gata să mai puțin hotărâți să le sprijinim cu toate forțele imperiului nostru, de cum am făcut-o de câteori s'a căutat să fim puși la asemenea încercări.

Interesul nostru, datoria și onoarea noastră ne comandă să lucrăm astfel și Anglia nu se va da înapoi.

Alte ziare se gândesc la interesele Angliei.

„Westminster Gazette”, vorbește astfel:

„Unica șansă de a ajuta Europa în această situațiune constă în aceea că Sir Grey să își măie un mijlocitor nepărțitor între cele două tabere. Gândul că Sir Grey, accentuându-și sinteresarea sa, ar fi părtinitor, ar fi fatal pentru toată influența ce ar exercita asupra partidelor triplei alianțe. Nimeni n'ar putea să se sperie cum se vor desfășura lucrurile și ce ne cere datoria să facem în cursul acestei sămăni. Se pot închipui împrejurările în cari Anglia n'ar putea rămâne un privitor desinteresat în conflictul european. Toate puterile pot avea în aceste împrejurări și a le evita, însă nu vom avea interese și angajamente de luat în considerațiune, cari ating orice deciziune am lua în conflictul european și anume siguranța Independenței și intereselor dominațiunii asupra posesiunilor noastre de peste mare.

„Daily News” scrie: „Nici odată n'am avut ca Rusia să fi apărât libertatea vreunui popor. Nu se poate nici presupune ca un popor așa democratic, ca cel englez, să fie avânt în fața Rusiei. Noi trebuie să lucrăm în interesul nostru. Să ne gândim însă că cel mai bun mijloc de a asigura e: să nu lăsăm, să fie în mâna sângelui nici unui soldat englez pentru gloria rusească”.

Mișcările militare iau măsuri serioase. Mandamentul flotelor din Portsmouth luată la înarmări zi și noapte. Ministeriul de război și amiralitatea sunt în continuă legătură telefonică. Intâia flotă e în Portland gata să plece. Flota a doua acum se concentrează în tila de torpiloare dela Gibraltar e în port.

După știrile oficiale nu se mobilizează.

iatu măsuri de precauțiune atât la armata teritorială cât și la marină.

Regele nu mai merge la Coves, ci rămâne în Londra.

RUSIA.

Armata fiind mobilizată pretutindeni e atmosferă războinică. Circulă știrea că însuși țarul are să ia comanda supremă a armatei. Colaboratorii săi vor fi marele duce Nicolae Nicolaevici și actualul ministru de război, generalul Suchomlinov.

Cuvintele rostite de țar la promovarea elevilor dela școala navală au avut un răsunet mare în sânul populației. De pretutindeni vin vești de manifestații pentru război și de simpatie pentru Sârbi.

La ministerul de externe se spunea mai alaltăieri că ocuparea Belgradului și a Serbiei de nord nu constituie caz de război pentru Rusia. Acum tot acolo se spune, că Rusia nu mai poate sta în expectativă. Nădejdea unei soluții pasnice a dispărut cu totul.

Sunt mobilizate 4 arondismente militare, dar și alte corpuri din alte arondismente: la olaltă o forță militară de 30 de corpuri de armată.

Un ukaz al împăratului chiamă sub drapel: 1) pe rezerviștii din 23 de gubernii întregi și din 71 de districte, cum și din alte 14 gubernii; 2) o parte din rezerviștii din 9 districte și 4 gubernii; 3) pe rezerviștii flotei din 64 de districte și 12 gubernii rusești și dintr'un guvernământ finlandez; 4) pe cazacii din teritoriile Don, Kuban, Tereck, Astrachan, Orenburg și Ural; 5) numărul corespunzător de ofițeri rezerviști, medici veterinari, etc. în plus rechizițiuni, în număr corespunzător, de cai, trăsuri, atelaje, din guberniile și districtele mobilizate.

Trenurile transportă numai miliție. Cazacii ajunși la Kibarti au fiecare câte 350 de cartușe. La Varșovia în fiecare sfert de cias sosesc trupe nouă și pleacă spre granița germană.

Autoritățile au oprit trecerea vapoarelor și corăbiilor particulare între Helsingfors și Hangoe. Punctele de importanță militară trebuiesc ocolite de departe. Vasul-far din Eranggrund a fost mutat de acolo, celelalte faruri din Grobara și din apropierea Helsingforsului sunt stinse. De sigur că îndată ce se declară război, intră în acțiune și flota, pe Marea Baltică, precum, dacă așa se vor desvolta lucrurile, și pe Marea Neagră. În vederea acestor evenimente portul Sevastopolului s'a închis, vase străine nu mai pot intra într'insul.

Un ucuz al țarului a declarat starea de război asupra ținutului apelor finlandeze. Vapoarele comerciale germane, cari se aflau în apele rusești au primit ordin să se întoarcă îndată în apele germane, iar ofițerii ruși aflători pe la băi în Germania au fost chemați de urgență la corpurile lor de armată.

După „L'Information” guvernul rus a fost informat oficial că Austria va respecta integritatea teritoriului sârbesc și vrea să se abțină chiar și dela ocuparea Belgradului.

Războiul însă nu mai poate fi oprit. Aproape de granița germană la Wirballen sunt concentrați 60 de mii de Ruși în alte puncte de asemenea. Podul liniei ferate dela Wirballen a fost aruncat în aer.

Mișcările greviste își au și ele efectul lor. O parte din armata rusească, deși frământările s'au potolit acum trebuie să facă slujba polițienească. Soldații sunt nemulțămii. Sunt mulți desertori. La Lyek voind unii să treacă frontiera germană au fost împușcați de grănicerli ruși.

După o știre adusă de „Frankfurter Zeitung” s'ar fi răsvrătit la Sevastopol flota de pe Marea Neagră.

FRANTA.

S'au suprimat concediile drept măsură preventivă. S'au luat pretutindeni măsuri preventive. Căile ferate, viaductele, podurile sunt păzite militarmente. Funcționaril dela telegrafie, telefonie, dela serviciul semaforic al liniilor de est sunt în serviciu neîntrerupt. Uzinele de aviație, sunt sub pază militară. Vânzarea de aeroplane și alte aparate de aviație e interzisă. Rechiziționarea automobilelor, trăsurilor și altor vehicule a început. Șoferii, vizitii sunt puși la dispoziția armatei.

D. Messimy, ministru de război a vizitat turnul Eiffel și a cercetat amănunțit postul de telegrafie fără fir. A dat ordin îndată ca efectivul telegrafistilor să fie îndoit, și ofițerii să nu părăsească postul nici ziua nici noaptea. Intreagă preajma e păzită.

Alaltăieri ministrul a primit o scrisoare dela aviatorii Roland Garros, Edmond Andemars, Eugène Gilbert, Bieluvucic, Chevilliard și alți zece celebriități ale aviației franceze, în care aceștia ceriau voie, să poată constitui escadrile „cari vor lupta pentru gloria și mărirea” țării lor.

Prefectul poliției din Paris a suprimat terasele cafeinelor și restaurantelor.

În palatul presidential s'a ținut consiliu de miniștri, în care s'au luat toate hotărârile necesare pentru apărarea graniței de est.

Regele Cristian al Danemarcei și Haakon al Norvegiei, au răspuns telegramei ce le adresase d. Poincaré, și și-au exprimat dorința, că presidential republicei să viziteze capitalele lor la cea mai apropiată dată posibilă.

Mobilizarea e în pregătire.

ITALIA.

Flota e strânsă gata de război în portul Gaeta.

ELVETIA.

Consiliul federal a ordonat mobilizarea generală a armatei.

SVEDIA ȘI NORVEGIA.

Guvernele au luat toate măsurile militare pentru păstrarea neutralității în conflictul austro-sârb.

BULGARIA.

Agencia telegrafică bulgară află că guvernul a însărcinat pe reprezentanții săi în străinătate să repete declarațiunea deja făcută de președintele consiliului în fața șefilor misiunilor diplomatice din Sofia, anume că Bulgaria va observa o strictă neutralitate în războiul austro-sârb.

Miniștrii României și Greciei au vizitat azi pe președintele consiliului și -au declarat în forma cea mai amicală că guvernele lor țin să mențină pacea dela București. D. Radoslavoff le-a repetat declarațiunea că Bulgaria va păstra o strictă neutralitate în războiul austro-sârb și a adăugat între altele că violarea tratatului dela București nu vine dela Bulgaria.

Guvernul a depus în Sobranie proiectul de lege privitor la deschiderea unui credit de 1500 milioane pentru material de război și cari se vor împărți pe patru exerciții financiare.

Sobrania își va întrerupe în curând ședințele. Președintele consiliului a cerut votarea de urgență a acestui proiect, de altfel elaborat de multă vreme. Fiind dată dispozițiunea opozițiunei, e de așteptat că proiectul să fie votat în unanimitate.

INFORMAȚIUNI.

Un cuvânt către deponenții băncilor.

Din diferite părți ale țării vin știri, că deponenții băncilor, în urma agravării situației politice externe și a mobilizării armatei s'au alarmat și asaltând ghișeurile băncilor, cer cu stăruință replătirea capitalurilor lor depuse spre fructificare.

În cele mai rare cazuri, cererile acestea ale deponenților nu sunt cereri legitime, pentru trebuințe reale ci în majoritatea cazurilor sunt numai efluxul triceii, și a svonurilor neîntemelte, că în caz de războiu trupele dușmane ar putea pune mâna pe capitalurile aflătoare la bănci sau că însuș statul ar fi îndreptățit sau avizat să sechestreze capitalurile acestea pentru trebuințele războiului.

Ținem a asigura pe fiecare, că acestea sunt informații absolut false, cu totul neîntemelte și că siguranța băncilor este în caz de războiu neschimbată, și averea privată este și în caz de războiu cu totul neatacabilă.

În privința aceasta există și convenții internaționale, ce se respectează cu toată rigoarea în toate războaiele popoarelor civilizate.

Astfel „Convenția dela 18 Octomvrie 1907 dela Haga asupra legilor și obiceiurilor războaielor de pe uscat”, care este inarticulată nu numai în colecția legilor din monarhia noastră, ci și în colecția de legi a celor mai multe state europene, spune apriat: „armata, care cuprinde vre-un teritor, poate secuestra numai numărul și valorile aflătoare în proprietatea statului, precum și pretenziunile incasabile cuvenite acelu stat (art. 53), averea particulară nu poate fi confiscată (art. 46), iar averile comunelor, cad sub aceeaș considerație, ca și averea privată (art. 56).

Nu este deci nici un motiv de alarmare a deponenților, banii lor sunt mai sigur plasați la bănci, decât în casele lor private și vor face mai bine, atât în interesul lor, cât și al obștei, dacă-și vor lăsa banii acolo, unde sunt, unde nu se fură; nu sunt primejduiți, nici nu se prădează, capitalurile acelea, ci se fructifică în favorul, celor în drept.

(„Revista Economică”).

Arad, 3 August 1914.

Mediațiunea Angliei și a Italiei. Cercurile politice din Roma explicând optimismul cu care se privește astăzi situația, observă că guvernul englez, sprijinit de cel italian, lucrează din răspuțeri la Petersburg, Paris, Berlin și Viena, spre a găsi un mijloc de a se evita o conflagrație europeană și dacă se poate, un războiu ori cât de localizat, între Austria și Serbia. Guvernul italian va susține pe lângă guvernul austro-ungar propunerea de mediațiune, dacă nu se va găsi o împotrivire hotărâtă la Viena.

Opinia publică italiană ar saluta cu bucurie o astfel de misiune de pace, care ar fi încredințată Italiei și Angliei, cari pot să se folosească de marea libertate de acțiune de care se bucura pentru a lucra cu tot dinadinsul în acest senz.

După unele ziare propunerea de mediațiune ar fi pornit din Anglia. Trataticele ar continua. După altele, guvernul italian ar fi arătat buna sa dispoziție de a se lua această misiune, declarând însă de a primi această sarcină la o primire identică din partea Germaniei.

În cercurile competente se asigură că Italia continuă în opera sa împăciuitoare și că studiază chipul cel mai practic pentru a ajunge la rezultatul dorit.

Cel mai căutat COSMETIC de față și de mâni pentru dame este

CREMA LUCIA

care în cel mai scurt timp face pielea feței și a mânel catifelată și albă ca zăpada. Prețul unel tegle 1.20 cor.; 6 tegle se expediază franco.

Prețul unui săpun 70 fl. Pudră (albă, crem sau roză) o cutie cu 1.50 cor. De vânzare numai la

Haas Miklós

farmacist. ÓCSÁN lângă Budapesta.

„Giornale d'Italia” află din Petersburg că d. Sassonow ar fi formulat unele propuneri, cari sunt astfel încât pe de o parte ar putea să mulțumească Austro-Ungaria și pe de altă parte ar respecta suveranitatea Serbiei. Ministrul austro-ungar la Petersburg ar fi făcut să se înțeleagă că guvernul său e gata să poruncească ca operațiile militare în contra Serbiei să fie întârziate cu 24 ore, spre a da timp diplomației să-și desfășure acțiunea. Corespondentul ziarului suspomenit adaogă că în cercurile politice din Petersburg se pune mare preț pe întrevăderea ce d. Sassonow a avut-o cu marchizul Carlotti, ambasadorul Italiei căci se svonește că d. Sassonow ar fi cerut mijlocirea guvernului italian socotind-o în împrejurările de față cea mai nimerită și priincioasă. Ministerul de externe din Petersburg a invitat în chip formal pe Italia și pe Anglia să ofere de acord și simultan bunele lor oficii pentru mediațiune în slujba celor două puteri în conflict.

„Giornale d'Italia” comentând situația scoate în relief ciudata deosebire de vederi pe care o împarte organele celor două grupări internaționale din Europa: pe când ziarele triplei alianțe recunosc că deslegarea problemei e în mâinile guvernului rusesc, dimpotrivă organele triplei înțelegeri socotesc că totul atârnă de guvernul german. (A. T. I.)

Monarhul nostru la Viena. Alaltăeri, venind dela Schönbrunn, Majestatea Sa a fost primit și sărbătorit de populația vieneză cu cele mai entuziaste sentimente.

Răspunzând primarului M. Sa a mulțămît și a zis că primește cu adâncă emoție dovezile de credință ce-i vin din toate părțile monarhiei. „Credeam, — a zis suveranul, — că anii bătrâneții mele să fie numai ani de pace și cu greu am luat hotărârea din urmă; unanimele manifestări ce primesc mă conving însă că hotărârea mea era dreaptă”.

Generalul Averescu la Putnik. Generalul Averescu, comandantul corpului I al armatei a sosit la Turnu-Severin mergând la locuința avocatului Franasovici, unde a vizitat pe generalul Putnik, cu care s'a întreținut aproape 2 ore. Cu trenul de 2 jum. noaptea generalul Averescu a părăsit orașul plecând la Craiova.

Adunarea generală a „Astrei”. Ni se trimite următoarele: Adunarea generală a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, ce era să se țină în Năsăud la 15/28 August a. c. s'a amânat pe timp nedeterminat și lucrările împreunate cu ținerea acestei adunări s'au sistat. — Presidiul „Asociațiunii”. Nicolau Ivan, membru în comitetul Asociațiunii.

Din Sârbia. (Știri date după ziarele din România). Unul din cel mai înțelepți suverani ai Europei a remis ieri o telegramă regelui Petru, rugându-l și sfătuindu-l ca Serbia să dea satisfacția cerută de Austria îndată după prima victorie a acesteia. Astfel s'ar putea evita complicații europene iar guvernul sârb ar avea o justificare față de opinia publică.

Din Turnu-Severin, se anunță că a sosit acolo medicul maior Ninivoi Nikolici din reg. 12 infanterie, trimis de statul major sârb, pentru a veghea la transportarea generalului Putnik spre cartierul general.

Numitul medic a adus generalului știri din patrie. După aceste știri, regele Petru, în momentul decretării mobilizării s'a adresat țarului Rusiei, conjurându-l să nu abandoneze pe Sârbi. Țarul a răspuns regelui Petru, că pe cale diplomatică, și la rigoare, chiar făcând război, nu va abandona pe Sârbi. Răspunsul acesta al Rusiei a fost așșat în toată Serbia.

O telegramă a lui Pasici. Primul ministru sârb, Pasici, a expediat telegrama următoare

guvernelor marilor puteri: „Bombardarea Belgradului a fost desmintită de guvernul din Viena. Vă pot asigura însă că orașul este bombardat de câteva zile. Au fost bombardate numeroase clădiri publice și particulare care au fost distruse. Legațiunile străine n'au fost cruțate. Sunt multe victime omenești. Camandantul austriac n'a avertizat autoritățile sârbești despre bombardare. Orașul a fost silit să se predea. Nu s'a acordat nici un termen ca femeile și copiii să părăsească orașul. Armata austriacă nu respectă și nu ține seamă de dreptul internațional, fapt contra căruia protestăm. Autenticitatea acestor fapte poate fi afirmată de miniștri țării străine acreditați pe lângă guvernul Sârbiei”. (Cercurile noastre oficiale desmint telegrafic această faimă născocită!)

„România Viltoare” (organ naționalist, a-pare la Ploesti). Inregistrăm și noi, știrile de mai jos, cu toată rezerva deși le avem dela oameni de cinste și încredere.

D. N. Iorga a fost invitat de d. I. C. Brătianu și cei doi bărbați de stat au avut astăzi o întâlnire. Se acreditează svonul privitor la întocmirea unui guvern național, în care prezența fără portofoliu ar avea-o d. T. Maiorescu, la război d. I. C. Brătianu, la finanțe d. E. Costișescu, la externe d. Take Ionescu, iar la interne d. A. Marghiloman. S'ar fi oferit și dlui Iorga ministerul instrucției publice.

Succesul unei cântărețe aradane. Ziarele din Tară ne aduc o știre îmbucurătoare. În sala cursurilor de vară dela Vălenii de Munte a avut loc în seara de 2 Iulie un concert dat de tânăra artistă d-șoara Dora Lepa, care a cântat cu mult sentiment diferite bucăți clasice și românești. Publicul a aplaudat cu frenesie frumoasele prestații ale d-șoarei Lepa, și a rămas încântat de puterea cu care știe d-sa împreuna tehnica dificilă a bucăților clasice cu căldura sentimentului precum și de admirabila nizuință de a aprofunda temeinic și a cunoaște până în cele mai fine amănunte atât structura muzicii clasice, cât și a muzicii noastre populare.

Entuziasmul rezerviștilor români. Ziarelor din București li se telegrafiază din Budapesta: „Aproape toate ziarele relevă entuziasmul rezerviștilor români. Din Beiuș se anunță că episcopul Radu a ținut rezerviștilor un discurs entuziast, declarând că Românii trebuie să apere cauza dreaptă a Monarhiei. Episcopul a rostit o rugăciune, binecuvântând pe soldați”.

CEL MAI BUN LOC DE RECREARE ÎN ARAD sunt scâlziile dela Murăș „Neptun”.

Buffet. — Scâlzi calde de aer și soare. (Ne 2255.)

x Institutul diagnostic al Dr.-ului Kozmuta (aflător în Budapesta VIII. Mária u. 30, la imediată apropiere de clinica centrală. Casă privată cu grădină. Telefon urban József 42 08) e unicul institut în Ungaria, care se ocupă exclusiv cu constatarea diferitelor morburii mai grele și complicate ca: boale interne, de rinichi, de piept, venerice, urologice, boale femeiești și de copii etc. Institutul pe lângă instalațiile și laboratoarele medicale mai are și 10 camere mobilate pentru pacienți deci foarte acomodat pentru publicul din provincie. Pentru boalele de piept și venerice institutul are secții separate.

Deslușiri și amănunte dă cu plăcere direcțiunea institutului. Ko 2149.

x Haltenberg Béla, Kassa, fond. în 1810. Cea mai veche vopsitorie, curățitorie chimică și spălătorie cu aburi în Ungaria. Lucrează frumos, curat și elegant. În cazuri de doliu vopseste haine imediat. Zilnic spală și curătește câte 24 mii de gulere pentru provincie.

Comandele din provincie să se adreseze direct la firma: Haltenberg Béla, prăvălie principală, Kassa (Cașovia). (Ha 1622)

x Se aduce la cunoștință, că sanatorul „Sanitas” în Versec rămâne și mai departe deschis și primește oaspeți în cură. Cu deosebită stimă Dr. Méhes, medic dirigent.

Ultima oră.

Intâlle ciocniri.

(B. P. P.) La Johannistal Rușii au atacat armata germană. Au căzut 20 de Ruși, au fost răniți mai mulți Germani.

Banca austro-ungară

a ridicat etalonul la 8 procente. Semioficial se anunță că moratoriul va fi prolongit. Monitorul oficial publică un decret prin care sunt interzise execuțiile. (Il vom da mâne întreg).

Japonia.

Ziarele maghiare primesc știrea, din Tokio, că Japonia se înarmează febril. Cum însă Rusia cu Japonia au încheiat o alianță militară după terminarea marelui războiu, nu se știe împotriva cui se îndreaptă înarmările.

Din Albania.

Se depeșează din Durazzo că ambasadorii Angliei și ai triplei alianțe au invitat pe principele de Wied ca să părăsească cât mai repede Albania.

Atentat.

(A. T. I.) Se anunță din Berlin că un cârciumar din Kohen încercase împreună cu fiul său, să arunce în aer tunelul din localitate. Amândoi au fost prinși și împușcați.

Secretarul legației române din Paris(?)

D. Nicolae Al. Lahovary a trecut aseară prin Arad, oprindu-se pe câteva ore la Crucea-Albă. Venea din Paris și mergea spre Sinaia. Face calea în automobil.

Tisza și Români.

Din Budapesta se anunță că primul ministru, vorbind în club despre corpul VII dela Timișoara, a laudat virtuțile militare ale Românilor și a făcut din nou apel la solidaritatea româno-maghiară, împotriva slavilor.

Dr. Iustin Pop, avocat în Deva, în fruntea tea unei delegații române, s'a prezentat vicecomitetului, și l'a autorizat de tot devotamentul Românilor, în contra dușmanilor externi.

Regimul special

care până acum era decretat numai pentru câteva comitate, este decretat, cu ziua 1 August n. asupra teritoriului întregii țări. Va să zică dispozițiile cu privire la întrunirile publice și PARTICULARE, cele cu privire la controlarea băncilor din partea poliției, dispozițiile cu privire la ținerea armelor, la anunțarea străinilor, etc., se referă și la comitatul Aradului, care până acum făcea excepție. Decretele mai importante le-am publicat în numărul nostru 154.

POSTA ADMINISTRATIEI.

S. Neamțiu, inv. în Gyulica. Am primit 7 cor. ca abonament pe timpul din 3 August până la 3 Noemvrie 1914.

Dr. N. Stanila, Karczag. Abonamentul d-voe achitat până la 1 August 1914.

Gheorghe Tolu, Budapesta. Am primit 7 cor. în abonament până la 15 August a. c.

Redactor responsabil: Dr. Sever C. Dan.

MARFA NOASTRĂ ÎNTRECE RENUMELE NOSTRU!

Moda de zi:

Crepp, Cotelé, Whipcord, Țesături.

Deoarece ne străduim să oferim onor. mușterii numai cele mai bune calități de stofe p. haine, costume și bluse în cele mai noi culori și țesături pentru prețuri solide. — Avem în depozit: Stofe de haine, decorații, mătăsuri, dantele, schițe, paraplee, albitorii, ciorapi. (A 1957)

Magzinul de modă ANDREE și WACHNER, Sibiu, strada Cisnădiei. (Heltauergasse).

Se caută

un candidat de avocat

cu practică bună. Adresa la administrația acestui ziar. Ba 2279—3

Farmacist practicant

începător găsește loc în București. Se recere matura. Doritorii se vor adresa: farmacistului Aurel Tipeiu, București, Calea Moșilor 406, România. (Ti 2266)

UN

CANDIDAT DE ADVOCAT

cu practică află aplicare momentană în cancelaria subscrișului

Dr. NICOLAE ȘERBAN de VOILA
advocat, deputat, FĂGĂRAȘ.
(So 2273)

LIBRĂRIA ȘI TIPOGRAFIA „ȘCOALA ROMÂNĂ” DIN SUCEAVA

caută un

funcționar comercial

serios, capabil și cu însușiri recomandabile în etate de 23—24 ani. Salar lunar între 120—150 cor. Timpul intrării în serviciu 1—15 August. Respectivul are posibilitatea să avanseze și la postul de conducător al acestui institut. — Ofertele însoțite de atestate coplate, de certificatul de naștere și de fotografie, să se adreseze librăriei „Școala română” Suceava (Bucovina). (So. 2254)

„Matteine”

antrepriză pentru stărpirea ploșnițelor și a molilor,

Arad, str. Tabajdi Károly 1.

(Telefon: 10—45) Ma 2212

(Proprietar: Fischer)

Execută pe lângă un preț anual moderat asigurări de palate, oteluri, institute, locuințe mai mari, împotriva parazitilor. — Execută nimicirea definitivă a ploșnițelor larvelor și a acestora pe lângă garanță de un an.

In atențiunea albinarilor, notarilor comunali și a învățătorilor.

Cine vrea să vândă sau să cumpere oară sau vrea să se ocupe cu cumpărarea turtelor de oară brută, să se adreseze lui

Dörr Gusztáv, comerciant de coloniale, Arad,

lângă clădirea băncii „Victoria”, care firmă cumpără pe bani gata oricâtă cantitate. (Dü 2195)

Ada mâna

cu cunoscuții, prietenii și orice om străin e datorință socială, dar sosind apoi acasă cea dintâi datorie ce este să ne spălăm mâinile!

Cei mai temuți dușmani și cei mai primejdioși subminători ai fericirii omenirii sunt baccili ce nu se văd cu ochii liberi, pricinuatorii celor mai multe boale molipsitoare. Impotriva acestora luptăm cu **desinfecțarea**.

E notoric, că între numeroasele desinfecțante în circulație, cel mai sigur și mai căutat e

Lysoform-ul

răspândit în lumea întreagă. De vânzare în farmacii și drogherii. **Prețul 80 fl.** cu instrucție pentru întrebuințare. Interesanta și valoroasa carte: **Egészség és fertőtlenítés** (Sănătatea și desinfecțarea) o trimite gratuit oricui:

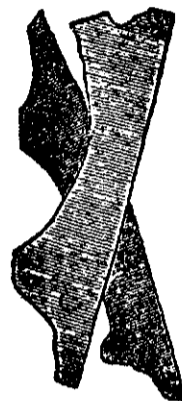
Dr. Keleti és Murányi
fabrică chimică, UJPEST.

In atențiunea negustorilor!

Acoperirea trebuințelor de ciocoladă și zaharicale pentru prăjuri de fabrică. :: ::
In depozit: Kugler, Heller, Túrth și Manner. :: ::

GÁBOR MIKLÓS Arad,
Piața Andrásy, colțul Salacz utca
Telefon 1059. Telefon 1059.

(Ga 2270)

Pielării (Go 2127)
talpe
achizite p. ghete
instrumente pentru

pantofari și cismari
se pot procura mai bine
la:

Gyöngy Sándor

magazin de pielărie

BUDAPEST, III., Tavasz-u. 1. sz.

Prețuri
ieftine!

(Ba 2207)

Garanță
pe 10 ani

Mașină familiară de cusut Cor. 75
Mașină de cusut cu luntre
rotundă . . . Cor. 130
Mașină bobbin central. . Cor. 140

Pentru plățiri în rate
cu 12% mai scump.

Biciclete, gramofone, părți
separate la acestea. — Peșuri
de fabrică, cu garanță. — Nu-
mai articlii de primul rang.

BAUMGARTEN GÉZA, Marosvásárhely.

**HERBST
ÉS TÁRSA,**

mașini sistem Halle
pentru sortarea și plămă-
direa aluatului, aranjament
■ pentru orice putere, electricitate, ■
— benzină sau vaporic. —
Singura reprezentanță
pentru întreg comi-
tatul Bihoru-
:: lui ::

STEMMER A. JÓZSEF
(Se 1786) specialist

NAGYVÁRAD, Rákoczi-ut 35 sz.

PRAV DE PELE HÖFER

Acest prav impregnat cu acid boric a cărui efect excelent e în general cunoscut, se pregătește în trei țărimi.

No I. prav de stropit pentru copii . . . à cor. —80

No II. Pudră, albă crem. sau roza . . . à cor. 1—

No III. Prav de stropi pentru bărbați à cor. 1—

»Babysoap« Höfer (săpun pentru copii).

Numai acele sunt veritabile, cari poartă pe fâșia de pe cutie și pe capacul cutiei iscălitura »HÖFER«.

Săpun Höfer . . . . . à cor. —70.

de tot neutral și inofensiv, se poate căpăta în toate farmaciile din țară și străinătate și dela:

Zentral-**HÖFER'S APOTHEKE** WIEN III.
Versendungsdepot Ungargasse 14.
(E 1968—50)

STEFAN REGEL

măestru faur

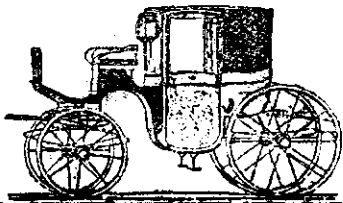
Lugoș, Str. Buziașului Nr. 30. (Casa proprie)

Ofer on. public bogatul meu magazin de toffelul de birje, drocare și toffelul de trăsuri țărănești.

CATALOG
ilustrat se trimite
gratis și franco.

(Re 1985)

Prețuri ieftine.

Lucrările de faur,
reparările trăsurilor și alte lucrări în această branșă se execută în mod artistic.

„Vulkán“ fântâni cu lanț

recunoscute ca cele mai excelente dintre toate fabricațiile de acest fel de până acum.

De vânzare exclusiv la fabricantul

IOSIF MARKUCZ

atelier industrial de lăcătușerie

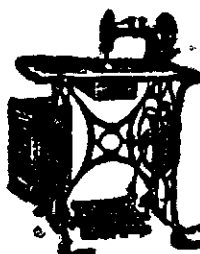
Oradea-mare (Nagyvárad), strada Academiei n-rui 1.

:: Catalog de prețuri franco. ::

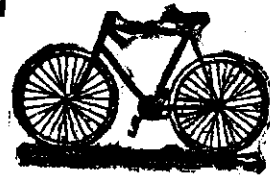
CZIGER LÁSZLÓ

maiestru dipl. pentru instalațiuni de electricitate și gaz lăcătuș și mașinist-electrician

Oradea-mare (Nagyvárad), str. Teleki nr. 1

Execută totfelul de lucrări electrice, optice și de lăcătușerie, și anume: ferării pentru clădiri, garduri pentru monumente, vetre de fer, uși de fer, rolete de fer pentru prăvălii, mașini de cusut, mașini de scris, biciclete, reparare de gramofone și instalațiuni electrice, străformări de mașini cu aburi și motoare în locomobile.

Magazin permanent de mașini de cusut și accesorii, precum și garnituri de îmblătit. Serviciu prompt, lucru excelent, prețuri ieftine.

Dacă suferi în DURERI DE STOMAC!

Fără durere în timpul cel mai scurt și cu siguranță, chiar și cele mai neglijate cazuri, folosește

„LAXA“, (purgativul de fier) a lui Sándor,

care curățește stomacul și intestinele de toate materiile nefolositoare cari sunt lipite de ele și prin aceasta împiedecă incuierile și toate morburile ce ar proveni din aceste, ș. a.: durere de cap, sgârcluri, arsuri, apăsare de stomac, iritare de vomare, greață, răgăleli etc.

O sticlă costă 50 fil., 6 sticle deodată 2'50 fil., 12 sticle 5 coroane. Efectul purgativei de fier „LAXA“ va fi permanentă dacă deodată folosim

„Regenolul“ (balsam de stomac) a lui Sándor,

„REGENOLUL“, această esență de stomac vindecă orice soin de morburii de stomac și intestine precum și durerea de cap, curgerea (năpădirea) de sânge, curăță sângele și face apetit în gradul superlativ. În cazuri de colică și iritație de vomare în timpul cel mai scurt are efect.

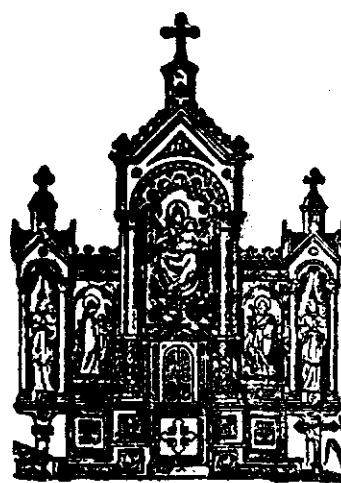
O sticlă cu îndrumările de lipsă costă 1'20 fileri. Originalul „Laxa“ și „Regenolul“ se poate afla la preparatorul original

Sándor Zoltán

farmacist în Erdőszentgyörgy (Ardeal).

Fiecare sticlă e provăzută cu vigneta „INGEMUL“ la ce e de recomandat să fie cu atențiune! (Sa 572)

În mai multe rânduri decorat. :: Fondat în anul 1884

Heckenast János

constructor de altare, sculptor și auritor. Restauratorul diecezei de Szombathely.

Pregătește: iconostase, altare, amvoane, cripte, statui sfinte și întregul aranjament bisericesc, în orice stil, conform pretenziunilor artistice și pe lângă prețuri convenabile. Se recomandă la renovarea altarelor vechi. — Planuri și cataloage trimit gratuit precum și primirea muncii o face pe speșele sale proprii. Primașta spre aurire tot ce se ține de aurire. (E 144)

Prețuri moderate. :: Condițiuni favorabile de plată.

Pollák Gyula, faur de cazane

Seghedin (Szeged), Feltámadás-utca 1. :: Telefon: 394.

Atrage atențiunea on. proprietari de mașini de tractat și de cazane și aduce la cunoștință că și-a mărț și produsul cu excelente puteri de muncă

stabilimentul de fabricare de cazane,

se găsește în plăcuta poziție de a executa cu specialitate și gradul orice lucrare în această branșă, execut case pentru bani și reparaz perotei de țesut precum și execut pereți de cazane, locomobile, și reformări de locomobile.

Pentru executarea lucrărilor mai mari merg pe chefulala mea la țesut local. Execuție excelentă. Prețuri moderate.

Po 1490

Se pășește del lucrărilor.